

רבי נתן מרגלית [אשכנזי]

שליח לעצמו מעיה"ק צפת ת"ו

שנת ה' תר"א (1841)

לא מצאתי כעת מקור אחר לזכרו של שר"ר זה שהוא - בן של ה"כסף נבחר" ונין
ונכר להש"ך והתויו"ט, ולא ידוע על איזה "כסף נבחר" הוא מדבר. כנראה שיצא שליח
לעצמו, הוא התערב בהלכה אחת שהיתה על הפרק והסכים עם רבני פאס, וכנראה
שגם רבני צפרו כתבו על זה
ראה בספר מנחת העומר אה"ע סי' ט"ו ופסקו שהמחילה בטילה והכתובה קיימת.

תר"א (1840)

בס"ד אור ליום ד' לסדר מאת כל איש אשר ידבנו לבו ש'
נעמת לי לפ"ק פה פאס יע"א
נתן קולו לפני עמו קול תורה וקול בשמים, תמיד תהלתו בפי
טעמו וריחו כריח קטרת סמים, רב גבוריה ונפיש חיליה במשפט ה'
ישרים ותמימים, גם במדעו חכמות פנימיות מה שהודיעוהו מן
השמים, ידיו גלילי זהב לדרוש ולתור בתורת ה' לילות גם ימים,
חכמה גם ענוה ואמרו עליו מבחר השלמים, הוא ניהו גברא דבה
הרב הכולל הדו"מ כאן הלל כמוהר"ר עמרם אלבאז נרו יאיר ויזרח
כיר"א.

קדמאה שלום מלא דמלא דכן רב שלמים מרובים, כטל מאת ה'
וכרבבים, כיר"א

או"ת זה מדבר וזה בא להודיע לאדון שקבלתי שורותיים מכי"ק
שורה שכלה זהב וששתי עד לאחת כמוציא שלל רב ושם נאמר
שאתם שולחים לי - קס- וכותבים שיש לכם מוספין שלא כהלכתן

הנה אמת אגיד שאתם עשיתם שלא כהלכתן, דהיינו מקדס ביום ד' בשבוע שעבר אמרתם זה הסך וכבר אתם יודעים התשובה שלי ואח"ך אור ליום א' בבית של ידידינו הרב הכולל כמוהר"ר עמור נר"ו דברנו מזה הענין ואח"ך אמר רבי רפאל נר"ו ורבי חיים אליהו נר"ו שנים עשר ולבסוף נשאר שבעז"ה יראה שיהיה הכל בטוב ואח"כ בעת נסיעתי אמרתם שבעז"ה אתם שולחים לכאן כפי רצוני ולבסוף הוא חוזר וניעור ור"ם שכח שאני אשכנזי ואנן פוסקים שחוזר וניעור אסור לכן באתי בשורות אלה להודיע לכם כמו שאתם כותבים שאתם בעונותינו שרויים בצער הלא כבר אמרתי אליכם שאני מוחל לכם במחילה גמורה ומחילה אינה צריכה קנין ואין להאריך כי אם בשלומך שירבה ויגדל, כחומה וכמגדל, יחיה בנעימים כחפצו וכחפץ הכורע לשמו ולזכרו הצעיר מצעירי צאן נתן מרגלית שליט"א ג' של הכסף נבחר ונין ונכד של הש"ך והתוי"ט זיע"א

ואמר שלום רב להרב הכולל הדו"מ כמוהר"ר יאודה נר"ו יאיר ולכל בני ביתו ודובר שלום רב להרב הכולל הדו"מ כמוהר"ר עמור נר"ו ולכל בני ביתו ודובר שלום להחור"ש כהר"ר רפאל נר"ו ושלום רב להנכבד סי" אליהו הי"ו ונות ביתו וימחול לומר לו שיכתוב לי אם כבר ילדה אשתו למזל ולכל בני ביתו שיחיה ודובר שלום להחור"ן זר"ק כהה"ר יצחק אבוטבול נר"ו עם כל בני ביתו שיחיה. וזה מה שנמ"ך הדין דין אמת שהמחילה אינה מחילה, וממילא שבטלה הסיבה בטלה המסובב כמו שפסקו הרבנים המובהקים הדיינים המצויינים חור"ר פאס ישצ"ו שדבריהם מכוונים על אדני פז שאינם צריכים חיזוק אלא מהפצרת השואל אף יד כהה תיכון עמהם, כתוב במרן ב"י שולחן ערוך אבן העזר סי' ס"ו ס"ג וז"ל אם כתב לה כתובה ונאבדה או שמחלה לו ודוקא שכתבה לו התקבלתי וכו' כתובתי וכו', ע"ש וזה דברי המרדכי פרק החובל אהא דאמר כל לגבי בעל בודאי מחלה ודוקא ע"י שכתבה התקבלתי. וכתבו האחרונים שהוא חולק על הרמב"ם שכתב בפ' ב' מה' אישות דין א' דאפי' כתבה לו שנתקבלה כתובה תנאי בטל, ולענ"ד הקלושה שאין כאן מחלוקת דאע"ג דהרמב"ם ס"ל

התקבלתי אינו מועיל היינו מחילת הכתובה מכאן ולהבא משום
 גזירת דר"מ דכל הפוחת וכו' א"כ כל שרוצה לדור עמה כתובתה
 קיימת מכאן ולהבא, אבל יכולה למחול השעבוד מזמן הראשון
 וממילא שטר הכתובה בטל, דה"ל שטר שנמחל שעבודו, ולכך
 כשרוצה לדור עמה צריך לכתוב לה כתובה אחרת מזמן השני, והן
 הן דברי המרדכי דדוקא שכתב התקבלתי אז בטילה כתובה
 הראשונה אבל במחילה בע"פ אינו מועיל המחילה אפי' לשעבר
 לבטל השטר וא"צ לכתוב לה כתובה אחרת, ומה שהקשה החלקת
 מחקק ממחלוקת רבי יהודה ור' יוסי במח' בע"פ אי עשה חיזוק
 ע"ש, משמע אי לאו משום חיזוק היה מהני בע"פ, וטעמא דחיזוק
 אינו מועיל אלא מכאן ולהבא כמו בכתיבת התקבלתי דאינו מועיל
 להרמב"ם, משום חיזוק דאינו אלא מכאן ולהבא כנ"ל, תדע
 כשמגרש או אינו רוצה לדור עמה כתב הרמב"ם בפ' ז' מה' אישות
 והוא בש"ע א"ה סי' ק"ה ע"ש דמחילה א"צ קנין אלא בדברים
 בלבד, וא"כ אפי' בח"מ סי' יב' וסי' רמ"ה דמהני מחילה בע"פ אפי'
 במקום דאיכא שטרא היינו משום דכיון שנמחל עיקר החוב ממילא
 בטל גוף השטר כמש' התוס' והביאם הסמ"ע רס"י ס"ו, דמהאי טעמא
 המוכר שט"ח לחבירו וחזרו ומחלו מחול, כיון דמוחל עיקר החוב
 ממילא השטר בטל א"כ הכא משום שעשה חיזוק דאינה יכולה
 למחול עיקר החוב ושיעבוד גופו מילא דאינו מועיל המחילה לבטל
 את השטר, דלא אתי בע"פ ומרעי לשטרא וממילא כתור' הראשונה
 קיימת אבל כשכותבת התקבלתי מבטל כתיבת השובר את השטר
 כתובה הראשונה ונהי דעשו חיזוק מכאן ולהבא מ"מ צריך לכתוב
 כתובה אחרת וממילא מתורץ קושיית הח"מ משום דר"י ור' יוסי,
 משום דבאמת דהא תליא דאי לאו דעשו חיזוק שאינה יכולה
 לבטל שעבוד גופו הוא מועיל לבטל את השטר וכיון דק"ל דעשו
 חיזוק אפי' מחלה ע"פ כתובה ראשונה קיימת, מיהו אפי' לשיטת
 הפו' דבכל שטר אינו מועיל מחילה בע"פ, אין כ"כ קושיא מסוגיית
 הנ"ל, דאיכא למימר דר' יוסי מידי שאין כותב לה כתובה רק על
 מנה, ובזה בודאי מהני מחילה במקום דלא עשו חיזוק מיהו הטור
 ס"ל דכתיבת התקבלתי מהני אבל מחילה בע"פ אינו מועיל אפי'

בתחילת קידושין כמ"ש לקמן סי' ט' א"כ היוצא לנו מדברים האלה
 דהמחילה אינה מחילה כלל ועיקר וממילא כשבטלה הסיבה בטל
 המסובב א"כ הפשרה ג"כ אינה כלום ועוד כיון שעשה אח"ך שלום
 ולא כתב לה כתובה שניה א"כ לכ"ע נשאר הכתובה הראשונה
 בתוקפה על כל הפרטים ודו"ק כי קצרותי שזה דבר פשוט והארכתי
 הוא בכדי וכו' וה' יצילנו משגיאות ויראנו מתורתו נפלאות והיה זה
 ביום ד' בשבת ש' אריס קרן לדוד לפ"ק בפאס יע"א והשו"ב וקיים
 הצעיר נתן מרגלית שליט"א

אוצר החכמה

ן של הכסף נבחר ונין ונכד של הש"ך .

1234567890

והתויו"ט זיע"א

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

קהילת צפרו - ה עובדיה, דוד עמוד מס: 274 הודפס ע"י אוצר החכמה